

Vidieť realitu vášho života

Moji milovaní,

rád by som začal svoj príhovor jednou krátkou príhodou...

Tak ako ste sa tu dnes zhromaždili vy, jedného večera sa veľa ľudí zhromaždilo v jednom kostole. Neznámy mystik sa chystal povedať im niečo o pravde. Keď prišiel, ľudia tam už sedeli a dlho naňho čakali. Než začal hovoriť, položil prítomným otázku.

Opýtal sa: „Čítal niekto z vás 69. kapitolu z Evanjelia podľa Lukáša? Ak áno, zdvihnite, prosím, ruku.“ Všetci zdvihli ruky, až na jedného starého muža. Všetci prítomní tvrdili, že si prečítali 69. kapitolu z Evanjelia podľa Lukáša.

Mystik sa začal nahlas smiať a povedal: „Priatelia moji, musím vám všetkým povedať pravdu. V Evanjeliu podľa Lukáša nie je 69. kapitola. Taká kapitola skrátka neexistuje.“

Lenže každý v tom kostole, okrem toho jedného muža, zdvihol ruku, že tú kapitolu čítal. Keď mystik dokončil prednášku a účastníci pomaly odchádzali, šiel za starým mužom a povedal mu: „Som skutočne ohromený, že človek ako ty prišiel do kostola. Doteraz som nevidel žiadne

spojenie medzi pravdou a cirkvou, preto keď si nezdvihol ruku, bol som prekvapený. Keď sa ma zvyšní ľudia pokúšali obalamutiť tým, že zdvihli ruky, to bolo v poriadku – nebolo to nič prekvapivé. No bol som skutočne ohromený, keď som videl, že ty si ruku nezdvihol. Prečo? Som ti vďačný; ak sú ešte aspoň jeden alebo dvaja ľudia ako ty, potom náboženstvo nebude nadobro zničené a nezmizne z povrchu zemského.“

Muž povedal: „Pane, vy sa mýlite, mňa bolí ruka, preto som ju nemožol zdvihnúť. Odpustite mi, ale tiež som chcel zdvihnúť ruku, len som nemal na výber. Nabudúce, ak prídete a poviete, aby sme zdvihli ruky, budem iste dosť zdravý na to, aby som ju zdvihol.“

V nasledujúcich dňoch vám chcem o pravde povedať niekoľko vecí. Premýšľal som o tom, že vás požiadam, aby ste všetci zdvihli ruky, ale obával som sa, že niekoho môže bolieť ruka a nebude ju môcť zdvihnúť a rozruší ho to. Preto vás rozhodne nebudem žiadať, aby ste zdvihli ruky. Obzvlášť teraz, keď som vám porozprával tento príbeh, by pre vás určite bolo trochu ťažké zdvihnúť ruku. Poviem vám teda, aby ste ruku zdvihli v duchu, pretože ak ten, kto hľadá a pátra po živote, nedokáže byť k sebe vo svojom vnútri pravdivý, tak jeho hľadanie nikdy nedosiahne naplnenie.

Ak ten, kto prahne po tom, aby spoznal nábožnosť alebo božskosť, kto prahne po tom, aby spoznal zmysel života, nie je voči sebe pravdivý, potom bude jeho hľadanie márne. Jeho úsilie bude zbytočné. Nezáleží na tom, či chodí do chrámov a do kostolov alebo do mešít, potom je jedno, kde sa túla – či na pútnickom mieste alebo v horách –, ak vo svojom vnútri nie je voči sebe pravdivý, potom kamkoľvek pôjde, pravdu tam nemôže nájsť.

Prvou fázou hľadania pravdy preto je: byť pravdivý sám k sebe. Zabudli sme, že musíme byť k sebe pravdiví. Možno ani nevieme, čo znamená byť k sebe pravdivý. Nejde o to, že niekto nehovorí pravdu. Nejde o to, že nejaká generácia nehovorí pravdu. Nie je to ani tak, že ľudia prestali byť voči sebe pravdiví až v určitom storočí.

Tisíce rokov sa podporovali a živili lži a pretváрку. Dnes sú už také staré, že je nemožné ich spochybniť. Keď sa lži propagujú a šíria veľmi dlhý čas, začnú sa javiť ako pravda. Ak sa tisíce rokov niečo tvrdí, aby to

podporilo nejakú lož, a keď tomu tisíce ľudí veria, potom pomaly zabudnú na to, že sú to lži a lži začnú vyzeráť ako pravda.

Možno to nie sme nutne my, kto vymyslel lži, čo obklopujú naše životy. Je možné, že sme si ich odovzdávali celé tisícročia. Pretože sme ich nevytvorili my, neuvedomujeme si, že podporujeme nejakú lož. Dokonca si to ani nepamätáme, pre nás to ani neexistuje. Kým si to nezačneme uvedomovať, kým nezničíme závoje lží vo svojom vnútri, nebudeme schopní spoznať pravdu.

Ten, kto nedokáže spoznať pravdu, nemôže vo svojom živote nikdy získať slobodu. V živote človeka, ktorý nepozná pravdu, nikdy nemôžu vytrysknúť fontány blaženosti. Pre človeka, ktorý nepozná pravdu, sa život nikdy nestane melódiou – bude žiť v utrpení a nešťastí a aj zomrie v utrpení. Nezmyselne premárni svoj čas. Unikne mu život a príde o poznanie, čo život vlastne je.

Všetci chceme poznať pravdu a preto sa túlame po takých cestách, kde sa nám zdá, že ju môžeme nájsť. Sme smädní. Kto by potom inak chodil do chrámov a mešít? Určite je v nás túžba. Ale tá túžba samotná nestačí a smäd sám o sebe nestačí. Musíme prelomiť všetky múry lží v našom vnútri, ktoré sme my sami vytvorili, a iba potom môžeme mať nejaký kontakt s pravdou. A ako som povedal, lož, ktorá nás obklopuje, sme možno nevytvorili my; môže to byť starý príbeh. Každá generácia opakuje rovnaké lži ako tá pred ňou. Opakuje sa to stále znovu.

Počul som...

Raz v noci prišiel do mesta jeden dedinčan. Hoci teraz žil v malej dedinke, predtým, keď bol mladý študent, žil v tom meste. Jeden chlapec z jeho dediny teraz chodil do tej istej školy, býval v rovnakom internáte, kde on kedysi, tak si muž pomyslel: „Musím zájsť do svojej školy a internátu a pozrieť sa tam. Ale možno sa už všetko drasticky zmenilo, veď ubehlo tridsať rokov, odkedy som bol študentom. Muselo sa to zmeniť.“

Šiel teda zaklopať na dvere, kde býval chlapec z jeho dediny. Dvere boli otvorené, tak vošiel dovnútra. Muž zbadal chlapca a vraví mu: „Synu, prišiel som sa pozrieť, ako sa za tých tridsať rokov všetko zmenilo.“

Budova internátu bola úplne zrenovovaná a budova školy sa ohromne zväčšila. Kde kedysi bývalo iba zopár študentov, ich teraz bolo veľmi veľa.

Cesty boli nádherné a záhrady ožili. Všetko sa úplne zmenilo. Muž zdvihol Bibliu, ktorá ležala na chlapcovom stole. Otvoril ju, ale Biblia vnútri nebola; namiesto nej tam bol v obale od Biblie iba nejaký román.

Chlapec znervóznel a povedal: „Vlastne to nie je moja kniha, požičal som si ju od suseda. Čo je vnútri?“

Starý muž povedal: „Nemaj obavy, tiež som si zvykol skrývať také knihy do obalu od Biblie. Nie je to nič nové, tak to bolo aj predtým, nemusíš si robiť starosti.“ Poobzeral sa po miestnosti a rovno pred ním bola skriňa. Otvoril dvere a to, čo uvidel, ho ohromilo. V skrini sa skrývalo dievča. Chlapec povedal: „Prepáčte mi, ale ona je moja vzdialená sesternica a prišla ma navštíviť.“

Muž povedal: „Nemusíš byť vôbec nervózny. Tiež som schovával dievčatá v skrini. To nie je nič nové, je to stále rovnaké.“ Muž sa vrátil naspäť do svojej dediny a dedinčania sa ho pýtali: „Čo si videl v meste?“

Odpovedal: „Bol som veľmi prekvapený tým, čo som videl. Videl som, že sa domy zmenili, cesty sa zmenili, záhrady ožili. Ale je to stále to isté staré miesto, ľudia sú stále rovnakí. Zvykli sme si schovávať romány do obalu od Biblie – a tie knihy nemali s Bibliou nič spoločné, boli jej presným opakom. Videl som u toho mladého chlapca rovnaké knihy. Videl som, že všetko, čo tam bolo počas môjho života pred tridsiatimi rokmi, je tam stále.“

Ten muž musel byť odvážny. Starí muži väčšinou neprijímajú, že ľudia sú takí istí, ako boli predtým. Nie preto, že by sa ľudia zmenili, ale preto, lebo zabudli, akí boli za svojich mladých čias. Nie preto, že sa zmenili, ale preto, lebo si myslia, že oni boli vtedy úplne iní. Potom zotrávajú pod vplyvom tejto falošnej predstavy a v tomto postoji; ale realita je stále rovnaká.

Tisícročia ľudia opakovali rovnaké veci. To, že príde nová generácia, neznamená, že sa rodí nejaký nový druh ľudí; majú tie isté staré choroby, rovnaké staré neduhy, tie isté staré veci. Všetko je staré. Dokonca ani lži, ktorými sa obklopujeme, nie sú nové. Tieto lži pokračujú už tisíce rokov. Za ich vytvorenie nie je zodpovedný jediný človek, ale budovali ich celé generácie. Preto nikto nikdy nevie, či to, čo ho spútava, je pravda, alebo je to lož.

Keď niekto stojí pred chrámom a má zopnuté ruky, neznamená to, že ten chrám postavil, že vytesal tú sochu Boha, pred ktorou stojí. On iba našiel ten chrám a toho Boha vďaka dedičstvu predkov. V detstve, v nejakom neskôr zabudnutom momente, ho naučili, ako sa pokloniť so zopnutými rukami a ako sa modliť a uctievať Boha. To je dôvod, prečo to robí.

Nemá ani potuchy, či ten chrám, pred ktorým stojí, je chrámom pravdy, alebo lži. Nevie, či Boh, pred ktorým sa skláňa, je skutočne Bohom, alebo je to iba predstava niekoľkých ľudí. Dokonca ani nevie, či to, čo robí, má nejaký význam, alebo je to zbytočné. Prijal to.

Preto prvá vec, ktorú vám chcem povedať, je to, že človek, ktorý prijíma veci, ktoré hovoria ľudia a spoločnosť, bez toho, aby o nich premýšľal a rozjímal, tie lži sám podporuje. Ten, kto sa chce postaviť za pravdu, by nemal nič prijímať takto slepo. Mal by mať oči stále otvorené. Mal by byť vo svojom myslení a rozjímaní ostražitý. Potrebuje neúprosnú logiku, jeho myseľ by nemala mlčky prijímať všetko, čo ľudia hovoria. Potrebuje v sebe rozvinúť kritické myslenie a pochybovať, a len potom bude schopný prežiť. Inak ho lži dostihnú a bude stále obklopený klamstvom.

Byť neustále obklopený lžou je také uspokojujúce, že sa to nedá vyjadriť. To, že ste stále obklopení lžami vám dáva uspokojenie a hľadanie pravdy je náročné, nájdenie pravdy vyžaduje sebazaprenie, vyžaduje to úsilie. Pokiaľ ide o klamstvo, dokážeme ho prijať dokonca i v našej ospalosti. Nevyžaduje to žiadne úsilie ani žiadne sebazaprenie; stačí, keď s tým súhlasíme. Ak ten súhlas uspokojuje naše ego, naplní ho, tak to nič neprekoná.

Keď vám poviem, že duša je nesmrteľná, vaša myseľ je okamžite ochotná s tým súhlasiť – nie preto, lebo ste zachytili záblesk pravdy v tom, čo som povedal, ale preto, lebo sa vaša myseľ bojí smrti. Je tu strach zo smrti, preto je každý ochotný prijať nesmrteľnosť duše. Prijatie nesmrteľnosti duše ešte neznamená, že ste to zažili ako pravdu. Naopak, strach zo smrti, ktorý vo vás bol, našiel spôsob, ako sa zakryť. Myslíme si, že sa môžeme stať nebojácnymi tak, že prijmeme ako fakt, že duša je nesmrteľná, že smrť nepríde.

A tak, čím viac ľudí sa bojí smrti a čím väčší majú zo smrti strach, tým viac ich začne veriť v nesmrteľnosť duše. Čím viac sa nejaká komunita

bojí smrti, tým je nábožnejšia. Táto nábožnosť je lžou, pretože strach nemá s nábožnosťou vôbec nič spoločné. Nábožnosť je spojená s nebojácnosťou. Aký je vzťah medzi strachom a nábožnosťou? Nábožnosť je spojená s nebojácnosťou, ale naše presvedčenia vychádzajú zo strachu, a tie lži, ktorými sa ďalej obklopujeme, nám dávajú istú útechu.

Keď niekto z rodiny zomrie, ľudia chodia za smútiacim človekom a hovoria mu, že duša je nesmrteľná, aby neplakal a nebál sa. Ten človek v tom nájde veľké povzbudenie, veľkú útechu. Ale zajtra, tí ľudia, ktorí vám hovoria, že duša je nesmrteľná, budú tiež plakať, keď im niekto z rodiny zomrie. A potom tá istá osoba, v dome ktorej boli a ktorej hovorili, že duša je nesmrteľná, príde k nim domov a povie im: „Duša je nesmrteľná, tak sa netrápťte. Prečo plačete? To iba telo zomrelo.“ Človek, ktorý teraz utešuje, predtým smútil a teraz prišiel utešiť toho istého človeka, ktorý predtým utešoval jeho. Nesmrteľnosť duše nepozná ani on, ani ten druhý. Nesmrteľnosť duše sa stala pre nich istým druhom povzbudenia, stala sa istou útechou. Prirodzene, že sa nechcú od tejto lži odtrhnúť.

Netvrším, že duša nie je nesmrteľná; hovorím, že ten, kto sa takých vecí drží ako prikovany, bez toho, aby to spoznal a zažil, zostáva pripútaný ku lži. Ak človek dospeje k takémuto uvedomeniu, potom – keď to vo svojom živote spoznal, keď to uvidel, pochopil a zažil –, dospel k pravde. Ale ak jeho prístup a uhol pohľadu sú iba slepým prijímaním, potom sa nikdy nedokáže povzniesť nad lži.

A my neprijímame iba lži týkajúce sa života a sveta, ale tiež prijímame lži o sebe. Také lži sú príjemné a zdajú sa byť veľmi príťažlivé. Ak ľuďom poviete, že Boh stvoril človeka, aby vládol nad všetkými druhmi, okamžite s tým súhlasia; poskytuje to ich egu veľké uspokojenie. Ale opýtali sa na to niekedy vtáctva alebo zvierat? Povedali niekedy vtáci a zvieratá: „Ste nám nadradení!“? Opýtali sa ich ľudia na to niekedy, alebo je to jednostranné rozhodnutie – teda iba ľudia sami rozhodli, že sú nadradení?

Povedzte mužom, že sú ženám nadradení a okamžite budú súhlasiť; nemusia sa na to ani opýtať žien. Uspokojuje to mužské ego, a tak s tým súhlasia. Ak sa opýtate Indov, tak vám povedia, že žiadna iná krajina na svete nie je lepšia a civilizovanejšia než India – je to božská krajina; je to miesto, kde sa rodia bohovia. Nikto to nespochybňuje, pretože to uspokojuje ego všetkých Indov. Opýtajte sa v Nemecku, ľudia tam veria tomu

istému, opýtajte sa ľudí v Číne, tiež veria tomu istému. Ak nastane čas, že ľudia budú schopní opýtať sa na to vtáctva a zvierat, budú ohromení. Aj zvieratá si myslia, že nikto nie je viac než ony.

Akceptujeme tieto lži, pretože to dáva našim egám veľké uspokojenie. Keď Darwin prvýkrát povedal, že človek je tiež iba jedným zo živočíšnych druhov, celý svet mu oponoval – nie preto, lebo to, čo povedal, nebola pravda, ale pretože to nesmierne zranilo ľudské ego. Ľudia sú predsa deťmi Boha a ten idiot tvrdil, že sú potomkovia zvierat. Nehorázne! Ľudia sa veľmi nahnevali, začali zúriť.

Tisíce rokov sme si mysleli, že Slnko sa otáča okolo Zeme. Potom prišiel Galileo, ktorý povedal nie, to Zem sa točí okolo Slnka. Celý svet mu oponoval. Kňazi a duchovní cirkví tvrdili: „To je nesprávne, pretože Boh stvoril človeka na svoj vlastný obraz. Stvoril Zem ako stred celého vesmíru a potom stvoril na Zemi človeka, preto sa Slnko musí otáčať okolo Zeme. Akoby sa Zem mohla otáčať okolo Slnka? Veď všetci ľudia žijú na tejto Zemi.

„Ako sa môže Zem, na ktorej žije človek, otáčať okolo Slnka? Nie, Slnko sa musí otáčať okolo Zeme. Zem je stredom vesmíru.“ Pre svoje egá si ľudia myslevali, že Zem je stredom celého vesmíru.“ Všetky hviezdy a Slnko kolovali okolo Zeme. Tisíce rokov nikto nevzniesol žiadnu pochybnosť, pretože by to zranilo ich ego, vytvorilo by to v ľuďoch veľký strach.

Nie je to tak dávno, čo George Bernard Shaw povedal, že Galileo sa mylil, že to Slnko sa otáča okolo Zeme. Nieкто sa ho opýtal: „Na základe čoho to teraz tvrdíš? Už bolo predsa všetkými možnými spôsobmi dokázané, že to Zem sa otáča okolo Slnka.“

Shaw odvetil: „Tvrdím to na základe toho, že ja, George Bernard Shaw, žijem na tejto Zemi a Zem, na ktorej žijem, sa nemôže otáčať okolo ničoho.“ Shaw to povedal zo žartu, ale ťažoval si z celého ľudstva. Človek odmieta prijať, že by sa okolo niečoho mohol točiť. Zem sa nikdy nemôže točiť okolo ničoho.

Nedávno Sigmund Freud povedal také veci, ktoré šokovali ľudí ešte viac. Povedal, že celý život človeka sa točí okolo sexuality. Keď to ľudia počuli, začali byť znepokojení, začali sa báť. Mali pocit, akoby im nieкто všetko vzal. Ľudia verili, že sa pohybuje okolo duše, okolo božieho

stredú, a Freud povedal, že sa všetci točíme okolo sexuality. Dvadsaťštyri hodín denne je človek obklopený a posadnutý myšlienkami na sex a jeho život sa jednoducho točí okolo toho. Bol to veľký šok. Ľudia na celom svete sa stali nepriateľmi Freuda. Neboli pripravení akceptovať, že oni, ktorí boli stvorení iba o trochu nižšie než bohovia, sa točia okolo sexu. To musí byť lož. Ak by Freud povedal niečo o duši, niečo o Bohu alebo o čistej láske, potom by mal pravdu; ale pohybovať sa okolo sexu a sexuálnej túžby...? Nehorázne!

To zraňuje ľudské ego, tak to neakceptujú. Ľudia akceptujú iba tie veci, ktoré ich ego uspokojia. Toto sa deje celé tisícročia. Výsledkom je to, že ľudia okolo seba vytvorili mýtus. Vytvorili pavučinu predstáv o sebe. Ďalej v tú pavučinu veria a tá pavučina je taká nepravdivá, že ten, kto sa do nej chytí, nikdy nebude schopný obrátiť svoj zrak k pravde. Bojí sa to urobiť, pretože pozrieť sa pravde do očí, znamená začiatok konca tej pavučiny.

Kým ľudia priamo nespoznajú fakty o svojich životoch, nevidia ich presne také, aké sú, nemôžu spoznať pravdu o živote. Je dôležité najskôr poznať fakty, až potom spoznáte pravdu. Je absolútne nevyhnutné poznať fakty. Nezáleží na tom, aké trpké by mohli byť, aké ťažké ich možno bude stráviť, aký spaľujúci pocit môžu vyvolať... Je veľmi dôležité poznať fakty. Nezáleží na tom, aké príjemné, sladké alebo lákavé tie predstavy môžu byť, nakoniec *sú* to iba predstavy a nikto nemôže ísť ďalej cestou pravdy, ak si so sebou nesie svoje predstavy.

Nemôžete sa plaviť cez oceán, ak sedíte na lodi, o ktorej iba snívate. Nikto nemôže vziať ani len kvapku z oceánu, ktorý existuje iba ako slovo v slovníku, a nepochybne sa nemôžete preplaviť cez oceán na lodi, ktorá existuje iba vo vašich predstavách.

Najväčšou tragédiou, ktorá sa ľuďom v živote stala, je to, že si okolo seba vytvorili takú sieť predstáv, až sa ju boja zničiť, veľmi sa toho boja. Preto ďalej tkajú siete. Pomaly, postupne v tej sieti zmiznú a potom je ťažké dokonca aj zistiť, kto v tej sieti je.

Počul som jeden príbeh...

Cisár sa každý deň na celú hodinu zvykol zatvárať do jednej komnaty vo svojom paláci. Celý dvor sa na tú miestnosť vypytoval. Cisárovná bola

zvedavá, dvorania boli zvedaví a ministri boli tiež zvedaví, čo cisár v tej komnate robí. Každý to chcel vedieť, ale nikto to nedokázal zistiť, pretože cisár mal kľúč od izby vždy pri sebe. Každý deň otvoril dvere, vošiel dovnútra a na hodinu dvere za sebou zamkol.

Nakoniec zvedavosť dosiahla vrchol a celý dvor sa spojil a zosnoval plán, aby všetci videli, čo cisár v tej miestnosti robí. Vždy, keď sa ho na to opýtali, panovník sa iba smial a nič im nepovedal. Nakoniec sa všetci členovia rodiny, cisárovná, hlavný radca a celý dvor dohodli, že vyvrtajú do steny malú dierku, aby mohli nazrieť dnu a uvidieť, čo sa v komnate deje, keď tam cisár ráno vjde.

Lenže potom každý, kto sa pozrel, sa okamžite odtiahol a povedal: „Ó, to bolo veľmi čudné!“ Každý nazrel dovnútra a okamžite sa odtiahol. Cisár v tej komnate robil veľmi čudnú vec.

A čo tam robil? Vyzliekol si šaty. Stál tam vyzlečený a prihovárал sa Bohu: „Toto som ja.“ So zopnutými rukami hovoril Bohu: Toto som ja. Ten, kto pred chvíľou mal oblečené tie šaty, to som nebol ja. Bola to úplne falošná osoba; nebol som to ja. Ako sa môžem k tebe modliť a mať na sebe tie falošné šaty? Ako k tebe môžem prísť a mať na sebe šaty, ktoré niečo predstierajú? Tie šaty boli ozdobou môjho ega, ale nie mojou realitou. Toto som ja – nahý muž, úplne nahý. Môžem k tebe prísť iba nahý.“

Ten cisár musel byť výnimočný muž. Každý musí byť ako on; každý musí byť nahý, ak sa chce dostať blízko k pravde. Nikto sa nikdy nedostane bližšie k pravde, ak sa bude zakrývať šatami, pretože tie šaty sú falošné. Čím krajšie sú šaty, tým škaredší je človek v nich oblečený. Čím je odev nablýskanejší a atraktívnejší, tým menej výrazný je človek, čo ho má na sebe. Šaty majú iba zakryť jeho vnútornú nevýraznosť. Preto si kupujeme atraktívne, oslnivé šaty. V skutočnosti iba zakrývame to, čo je vnútri škaredé, preto hľadáme a zbierame vonkajšie ozdoby. Vnútri sme presným opakom toho, čo ukazujeme navonok.

Iba to, čo je vnútri, je skutočné. Je dôležité poznať tú vnútornú nahotu, pretože iba ak ju spoznáte, môžete ju presiahnuť. Keď ju raz spoznáte, môžete sa jej zbaviť. Ak ju ani nepoznáte, potom nemáte dôvod sa s ňou rozlúčiť. Nemôžete sa rozlúčiť s niečím, čo nepoznáte; nemôžete povedať zbohom tomu, čo ste nespoznali. Akokoľvek sa budete usilovať,

neposlúži to ničomu, pretože nebudete schopní vidieť základnú príčinu vo vnútri.

Jeden muž bol veľmi chorý. Mal zvláštnu chorobu a žiadny doktor nedokázal určiť príčinu jeho ochorenia. Mal vypúlené oči, v ušiach mu zvonilo a hlava mu išla prasknúť. Bol to veľmi bohatý človek a navštívil najlepších a najvychýrenejších lekárov v krajine.

Jeden doktor mu povedal: „Začal vám slabnúť zrak a budete potrebovať okuliare.“ Tak začal nosiť okuliare, ale choroba pretrvávala; nebol v tom žiaden rozdiel.

Tak šiel k inému lekárovi a ten mu povedal: „Máte pokazené zuby a musíme vám ich vytrhať.“ Vytrhali mu všetky zuby, ale choroba zostala.

Niektu iný povedal: „Problém je v bruchu, musíme vám vybrať slepé črevo.“ Tak ho operovali a odstránili mu slepé črevo, ale choroba zostala. Bol nahnevaný a úplne znechutený, ale jeho choroba nebola vyliečená.

Nakoniec, ešte naposledy, navštívil jedného lekára, ten ho vyšetрил a povedal mu: „Nedokážem nájsť príčinu vašej choroby, preto tú chorobu nemôžeme liečiť. Musím vám povedať, aby ste sa zbytočne nerozčuľovali, lebo vám nezostáva viac ako šesť mesiacov života. Poviem vám pravdu, môžete si nechať vytrhať zuby alebo operovať oči alebo odstrániť všetko, čo chcete, ale nebudete sa cítiť lepšie. Máte pred sebou posledných šesť mesiacov života.“

Boháč doktorovi poďakoval a povedal mu: „Je to od vás veľmi láskavé. Teraz to už chápem, vrátim sa domov.“ Teraz, keď bolo rozhodnuté, že nebude žiť dlhšie ako šesť mesiacov, kúpil si obrovský dom a nádherné autá. Kúpil si všetko, čo mohol a čo mu mohlo priniesť radosť a potešenie. Uvažoval – teraz, keď budem žiť už len pol roka, počas tých šiestich mesiacov si konečne naplno vychutnám život. A ako poslednú vec navštívil najlepšieho krajčír v krajine a objednal si dvestotri oblekov, aby si mohol každý deň obliecť nový. Veď aký by malo teraz zmysel nosiť tie isté staré šaty každý deň?

Krajčír mu vzal miery a povedal svojmu asistentovi, aby si všetko zapísal. Keď odmerala mužovi krk, aby mu sedela veľkosť goliera, nahlásil svojmu asistentovi: „Šestnásť.“

Muž na to: „Nie, vždy nosím veľkosť pätnásť.“